

OBSAH

I. STATIKA	9
1. Síly v rovině.	9
2. Síly v prostoru.	10
3. Momenty sil (dvojic sil) ležících v téže rovině nebo v rovinách rovnoběžných	10
3.1 Výsledný moment sil	11
3.2 Momentová podmínka rovnováhy	11
3.3 Momenty sil (dvojic sil) rozmístěných v prostoru	11
3.4 Velikost výsledného momentu	11
4. Výpočet těžiště.	11
4.1 Těžiště čáry	11
4.2 Těžiště plošného obrazce.	12
4.3 Těžiště homogenního tělesa	12
4.4 Těžiště nehomogenního tělesa	12
5. Stabilita tělesa.	13
5.1 Dynamická stabilita	13
6. Prutové soustavy.	13
<i>Příklady</i>	13
II. KINEMATIKA	67
1. Pohyb rovnoměrný.	67
1.1 Pohyb rovnoměrný přímočarý	67
1.2 Pohyb rovnoměrný po kružnici.	67
1.3 Převody.	68
2. Pohyb nerovnoměrný.	70
2.1 Pohyb rovnoměrně zrychlený přímočarý.	70
2.2 Pohyb rovnoměrně zpomalený přímočarý	72
2.3 Pohyb nerovnoměrný po kružnici.	74
<i>Příklady</i>	74
III. DYNAMIKA	87
1. Newtonovy zákony.	87
1.1 Síla dostředivá a odstředivá	88
1.2 Impuls síly a hybnost.	88
1.3 Práce a energie.	89
1.4 Výkon	92
1.5 Účinnost	93
2. Rotační energie těles	94
2.1 Momenty setrvačnosti některých těles.	94
2.2 Změna pohybové (rotační) energie při rovnoměrně zrychleném (zpomaleném) pohybu otáčivém	97
3. Tření.	98

3.1	Tření smykové.	98
3.2	Tření čepové.	99
3.3	Tření vláknové.	100
3.4	Odpory při valení	101
3.5	Celkový odpor vozu.	101
<i>Příklady</i>		101
IV. PEVNOST A PRUŽNOST		126
1.	Tah.	126
1.1	Měrná energie napjatosti	127
1.2	Celková energie napjatosti.	127
1.3	Dovolené napětí v tahu.	128
2.	Tlak	129
2.1	Dovolené napětí v tlaku.	130
2.2	Měrný tlak	130
2.3	Měrný tlak v klínové drážce.	130
2.4	Měrný tlak u čelních čepů.	131
2.5	Měrný tlak u osového čepu kuželového	131
2.6	Měrný tlak u tenkostěnné nádoby	131
2.7	Napětí v upnutých tyčích vzniklá změnou teploty.	133
3.	Smyk a stříh.	134
3.1	Nerozebíratelné spoje.	135
3.2	Stříhání a prostřihování.	136
4.	Ohyb.	136
4.1	Dovolené napětí v ohybu	137
4.2	Ohybová čára	138
4.3	Nosníky stálého průřezu.	139
4.4	Grafické řešení odstupňovaného nosníku.	144
4.5	Nosníky stejného napětí.	144
4.6	Ohýbané pružiny.	145
5.	Krut	146
5.1	Zatížení při stálém krouticím momentu	147
5.2	Zkrucování obdélníkových průřezů	148
5.3	Zkrucované pružiny	150
6.	Vzpěr.	153
6.1	Eulerovy vztahy.	155
6.2	Tetmajerův vztah	156
6.3	Tenkostěnné válcové nádoby s vnějším přetlakem	158
7.	Složená napjatost	158
7.1	Tah a ohyb	158
7.2	Tlak a ohyb.	160
7.3	Jednoosá napjatost.	160
7.4	Dvojosá rovinná napjatost.	161
8.	Teorie pevnosti.	163
8.1	Zatížení statické	163
8.2	Zatížení proměnná	167
9.	Tlustostěnné nádoby	167
9.1	Litinové nádoby	168
9.2	Ocelové nádoby	168
<i>Příklady</i>		169
V. HYDROMECHANIKA		209
1.	Hydrostatika	209
1.1	Hydrostatický tlak.	209

1.2	Měrný objem kapaliny	209
1.3	Zákon spojitých nádob	209
1.4	Síla působící tlakem na svislou obdélníkovou stěnu.	210
1.5	Hydrostatický vztlak.	210
2.	Hydrodynamika	211
2.1	Objemový průtok	211
2.2	Hmotnostní průtok látky	211
2.3	Tíhový průtok.	211
2.4	Zákon spojitosti toku.	211
2.5	Zákon Bernoulliho	212
2.6	Průtokové ztráty.	213
2.7	Výtok kapalin z nádrže	214
2.8	Dynamické účinky proudu kapaliny	216
2.9	Pohyb kapalin v turbínách a čerpadlech.	218
2.10	Výkon, příkon a účinnost vodních strojů	220

<i>Příklady</i>	220
---------------------------	-----

VI. TERMOMECHANIKA.	245
-----------------------------	-----

1.	Základní pojmy	245
1.1	Teplota.	245
1.2	Teplo a měrné teplo.	245
1.3	Vliv teploty na rozměry tělesa.	245

<i>Příklady</i>	246
---------------------------	-----

2.	Sdílení tepla.	250
2.1	Sdílení tepla vedením a prouděním	250
2.2	Sdílení tepla sáláním	252

<i>Příklady</i>	253
---------------------------	-----

3.	Termodynamika plynů	262
3.1	Stavová rovnice ideálního plynu	262
3.2	Termodynamické veličiny	263
3.3	Tlakový a entropický diagram plynů	265
3.4	Změny stavu plynů.	267
3.5	Škrcení ideálního plynu.	274

<i>Příklady</i>	274
---------------------------	-----

4.	Termodynamika par	294
4.1	Stavová rovnice páry.	294
4.2	Sytá kapalina a sytá pára.	295
4.3	Mokrý pára	297
4.4	Přehřátá pára	297
4.5	Diagramy vodní páry.	298
4.6	Změny stavu vodní páry	298

<i>Příklady</i>	303
---------------------------	-----

5.	Porovnávací oběhy tepelných strojů	316
5.1	Tepelná účinnost oběhu.	316
5.2	Druhý zákon termodynamiky a účinnost tepelných motorů	316
5.3	Porovnávací oběhy tepelných motorů.	317

<i>Příklady</i>	323
6. Termodynamika proudících vzdušín	333
6.1 Rovnice spojitosti toku (kontinuity)	334
6.2 Výtok vzdušín	334
6.3 Kritický tlak a kritická rychlost vzdušín	336
6.4 Tryska Lavalova	337
<i>Příklady</i>	338
7. Aeromechanika.	343
7.1 Odpor při proudění vzdušín potrubím.	343
7.2 Odpor vzduchu při pohybu těles	344
7.3 Měření hmotnostního průtoku vzdušín	345
<i>Příklady</i>	347